

Prenumerationspris:

1/1 år Ekr. 2:—
1/2 " " 1:—
1/4 " " 0:50

Utgivare: Svenska Fokförbundet.

Redaktör: N. Bees, Riddaregatan 3, Tallinn.

Utkommer varje onsdag.

Pren. pris till utlandet:

1/1 år Ekr. 3:—
1/2 " " 1:50
1/4 " " 0:75

Om föreningsverksamheten.

Svenskarna här i Fstland äro vitt sprida, förbindelserna emellan t. ex. Runö, Nargö, Rågöarna, Vichterpal, Korkis och Reval å ena samt Nuckö och Vormsö å andra sidan äro allt annat än goda. Tillvaratagandet av kulturintressena på de skilda orterna av en enda centralorganisation, såsom nu föreningen "Svenska Odlingens Vänner" måste göra, har därför visat sig vara förenat med vissa svårigheter. Olika intressen av lokal karaktär, kunna icke på önskvärdt sätt tillgodoses, ty avstånden äro för stora och centralstyrelsen såsom sådan kan icke vara med över allt. Det gör att apparaten ofta blir för tungrodd. Denna olägenhet har dock i någon mån blivit avhjälpd genom våra lokalavdelningar, men ännu så länge dessa icke äro självständiga utan helt och hållet sammanhänga med centralföreningen (i själva verket existerar det enligt stadgarna endast en enda förening "Svenska Odlingens Vänner") såsom nu är fallet, kan det icke bli bättre. Frågan om bildandet av självständiga lokalföreningar av S.O.V. har flera gånger under årens lopp behandlats på våra årsmöten, men man har icke kommit längre. Man har fruktat att det skall bli söndring. Men jag tror, att enheten och sammanhållningen faktiskt skulle bli bättre, om varje svenskort hade sin egen självständiga förening, som i allt hade fria händer med egen laglig styrelse och eget årsmöte. Föreningen skulle då få karaktären av ett förbund, vilket icke

hindrar, att hela apparatens enhet ändå bevaras. Den saken skulle kunna ordnas genom lämpliga stadgar. De olika självständiga småföreningarna skulle bilda förbundet "Svenska Odlingens Vänner." De skulle ha vissa förpliktelser mot centralföreningen genom att t. ex. betala en viss avgift, insända redovisningar, men i övrigt styra och ställa enligt antagna stadgar. Ett förbundsrad med ombud från alla föreningar skulle en och annan gång samlas för dryftande av gemensamma frågor. Därigenom skulle sammanhållningen ännu mera stärkas.

Genom en sådan omorganisation skulle arbetet betydligt förenklas och resultatet bli bättre. Olika lokala intressen skulle därigenom också tillgodoses på ort och ställe oberoende av andra ortsgruppers omröstning. Det må nu vara biblioteks-frågor, jordbruksintressen, studiecirkelsverksamhet eller vad som helst, som stadgeenligt står på verksamhetsprogrammet. Var och en hade sitt eget, och det vore det rättaste.

Någon fara för att grupperna icke skulle kunna sköta sig själva föreligger numera icke alls. Vi ha tillräckligt med upplyst folk. Våra kommuner, kooperativer och andra sammanslutningar sköta sig utmärkt. Saken behöfde bara ordnas på ett lämpligt sätt — genom omarbetning av stadgarna — och frågan angående föreningsverksamheten skulle lösas tillfredsställande.

N. B.

Från lantbrukets arbetsfält.

Vad Sverige skördade 1932.

Vi anföra här nedan skörde-resultat från det gångna året i Sverige, dels för att visa hur högt växtodlingen redan nått i detta land, dels för att fästa läsekretsens uppmärksamhet vid huru skördens bruttovärde för en hektar, om man medräknar medeltförsäljningspriset, är högst olika för de allmänna odlade växterna. Det är sålunda ur ekonomisk synpunkt ej likgiltigt vad man på sin jord odlar.

Skörd pr. ha Pris pr. kg Skörd värde pr. ha

		Kr.	Kr.
Höstvete	2.520 kg.	0:16	403:20
Vårvete	1.940 "	0:16,5	320:10
Höstråg	2.100 "	0:14,5	304:50
Vårråg	1.380 "	0:14,7	202:86
Korn	2.000 "	0:12,6	252:00
Havre	1:860 "	0: 9,6	178:56
Blandsäd	2 220 "	0:10,0	222:00
Ärtor	1.670 "	0:20	334:00
Potatis	15.610 "	0:04,3	671:23
Foderrotfrukt	40.850 "	—	—
Vallhö	3.830 "	0:04,6	176:18
Ängshö	1.190 "	—	—

Ovananförda siffror tala ett tydligt språk samtidigt de ge oss lantmän anledning att tänka över, huru vi borde planera vår växtodling.

Håll ett vaksamt öga på utsädet. Om än spannmålen senaste höst bärgades rätt torr och står sig orind i binga eller lår, får den dock ej lagras tjockt och bör efterses så snart varm väderlek inträder. Det är nämligen för sent att vidtaga åtgärd sedan säden tagit lukt. Den bör därför titt och ofta omskyftas och nu om våren grundligt luftas medelst kastmaskin för att den må hålla sig fullt frisk. Synnerligast är havren, på grund av

sin höga fetthalt snar att unkna och har den fått denna bilukt är den oduglig till utsäde även om den skulle bestå groningsprovet. Växten blir dock aldrig vid än så liten dragning av mögellukt densamma som en fullt frisk vara.

E—d.

Meddelande.

På förekommen anledning ber jag få meddela, att jag icke är författare till de opus, som synts i "Kustbon" under olika signaturer. Då jag någon gång skriver något, utsätter jag **alltid** mitt namn. Härmed har jag ej deklarerat min ståndpunkt till ifrågavarande artiklar, och ej heller till de ämnen de beröra.

Rikull den 31 mars 1933.

Eskil Rydén.

Red. anm.: För undvikande av allt missförstånd får redaktionen, som känner till förhållandena i Rickholtz, här tillägga, att ingen varken frireligiös ej heller "pingstvän" skrivit något i "Kustbon" angående de frågor, som sign. "Göran Brink" vidrörde. "Göran Brink" hör själv icke alls till nämnda samfund och är ej heller någon predikant utan en helt utomstående, som opponerade sig emot, att en sådan fråga behandlades i "Läane Elu". De meningsskiljaktigheter, det här är fråga om, äro av helt lokal natur, och erbjuda därför ej något allmänt intresse. Redaktionen anser därför, att frågan icke behövs göra till någon tvistefråga, än mindre då de, vilka det gäller, icke ens själva yttrat sig. Självklart tar redaktionen emot och inför även efter prövning artiklar, även om däri olika åsikter i religiösa frågor behandlas, men vi önska helst att tvistefrågor av mindre betydelse undvikas.

Red.

Strömmingshandelns ordnande en brännande fråga.

Strömming, som fångas vid våra kuster, kunde bereda vår fiskarebefolkning en avsevärd inkomst, om försäljningen kunde fördelas på en längre tid. Nu äro fiskarna tvungna att sälja den för förskämning starkt ut-satta fisken omedelbart efter fångsten. Och då en stor del går till mellanhandlare, som vid rikligare tillgång kunna trycka

ner prisen till ett intet, blir fiskarens förtjänst mer än tvivelaktig.

I Hapsals hamn t. ex. kan priset på färsk strömming under säsong tid gå ned till 2 sent per kg. Hårtill medverkar det sakförhållandet att stadsborna av stadsmyndigheterna medgivits förköpsrätt till kl. 12 på dagen, varefter uppköparen är herrar på täppan och kunna därför genom överenskommelse ställa priset hur lågt som helst. Och de utnyttja givetvis sin ställning gent emot de blottställda fiskarna, som förutom sitt arbete fått vidkännas dryga kostnader för anskaffning av redskap, men ingen annan utväg ha än att till underpris slumpa bort större delen av fångsten.

Systemet är högst betänkligt — det hotar ta livet av fisket som näring. I stället för att förtjäna på en riklig fångst tillfaller förtjänsten inte näringens utövare utan mellanhandeln, som har den lätta uppgiften att transportera en kurant vara till avsättningsplatserna, de större städerna och det inre landet. Fiskhandeln är inte heller vare sig ur köparens eller försäljares synpunkt betjänt med stadsmyndigheternas förordnande att medge stadsborna förköpsrätt, ty då mellanhandlaren efter tolvslaget infinner sig, är fisken under den varma tiden anstucken och redan därigenom mindre värd. Då fisken infinner sig vid kusten i stora stim, få fiskarna nästan samtidigt sin fångst. Fara föreligger då för att all vara ej nog snabbt på grund av stor tillgång far till konsumenterna och löper faran att bli förskämd.

Handeln med strömming är sålunda ur vilken synpunkt man än betraktar frågan illa ordnad. Men som det största missförhållandet framstår dock den pris-sättning mellanhandeln åsätter varan. I grannstaterna har man gjort upptäkten att prisen på födoämnen trots kristid ej fallit i minuthandeln, medan parti-prisen på särskilt lantbrukets och fiskeriets produkter sjunkit katastrofalt. Det är mellanhandeln, som drar otillbörligt stor nytta av de dåliga konjunkturen — en följd av att näringsidkarna ej själva dragit försorg om att ordna handeln eller att förädla sina produkter. Förhållandet är likadant här.

I förvarande fall borde fiskarena genom att krydda in fisken på kärll göra sig oberoende av förlustbringande försäljning under de tider tillförseln är stor. Insaltning ger ej önskat resultat, ty strömming skall saltas hårt för att bli hållbar och betingar sig lågt pris. Men det ges recept på kryddning av strömming, som ge en högst smaklig vara och kunde införskivas t. ex. från Finland, där inläggning enligt provade metoder drives i stor skala. Strömmingen är till smaken bättre än sitt rykte och kan utan tvivel på samarbetets väg leda till inbringande företag.

E—d.

Från mitt fönster.

(Försenat.)

Sent en kväll var jar ute och promenerade. Byn låg försänkt i ljuvlig vila. Plötsligt mötte jag tre kvinnor i livligt samtal. Tro-ligen diskuterades dagens senaste nyheter från giftasmarknaden.

Jag blev förvånad över mötet och vidskeplig som jag är, spottade jag tre gånger.

Efter en stund mötte jag en liten flicka på 10—12 v. Min nyfikenhet var nu väckt och jag sporde därför, vad hon gjorde så sent ute. "Jag komor ur bena", blev svaret. "Korsiallminda", tänkte jag. "Gammalt folk och barn bruka ju lägga sig tidigt. Vad ha dessa så sent ute att göra?"

Senare blev jag upplyst om att en friförsamling anordnar möten, som vanligen räcka in på småtimmarna. Förnuftigt folk skakar undrande på huvudet: "Tvingar man barn att deltaga i nattmöten? Dem bör man väl unna den sömn, de så väl behöva för sin kroppsliga och andliga utveckling."

En lärare upplyste mig om att eleverna i hans skola blivit slöa och ligkiltiga för läxläsningen, emedan de delvis av nyfikenhet och dels tvingas att tillsammans med föräldrarna bevis-ta sena möten. Ha föräldrarna glömt sin egen barndom, hur skönt det var att få kojsa, när John Blund hälsade på? Eller tro ni, att edra barn äro s. k. "underbarn", som tåla vilka ansträngningar som helst?

På tal om under, så sker det verkligen ett och annat av in-

tesse i vår tid. Jag läste nyss i en estnisk tidning, att i Otepää en tacka fött fem lamm av vilka ett dött. I Höbring har en tacka fött fyra, men på grund av vissa omständigheter måste alla tyvärr avlivas. Bra gjort i alla fall av en svensk tacka!

Men större och märkvärdigare ting skola tima!

En viss predikant i "fravelde" har låtit oss stackars rikullbor förstå, att i en snar framtid hela Rikull "drar" till h-e. Jag hör någon viska: "Följer han ej själv med?"

Sköna framtidsutsikter! Tänk, så ledsamt den övriga svenskbygden får, då vi vinka i väg och lämna dem i stycket! Men oro en eder ej! Rikullborna äro länge på det klara med, att ovan antydde predikant och hans anhängare icke äro satta att döma över oss andra, ty "Dömen icke så varden I icke fördömda", står det i en viktig bok. Av vad jag kan förstå känner "siaren" knappast den boken.

Men alla profetior till trots, drar snuvan triumferande genom bygden.

Don Ossian.

Rikull Lantmannagille hade lördagan den 25 mars anordnat möte i Höbring skola. Gillets ordförande M. Pelmas hälsade med några välvalda ord ortens jordbrukare välkomna, varefter rektor Erlund tog till orda. Han började sitt anförande med en ursäkt för att mötet utlysts på en helgdag, men då lantmannen veckan lång är bunden vid sitt arbete, har han endast helgdagarna till sitt förfogande för andlig utveckling. Rektorn citerade Viktor Rydberg: "Bön med knäppta händer är ej nog, lantman, då du ber för jordens gröda. Bed med handen på din plog. Då välsignar bödens kraft din möda."

Han redogjorde därefter för gillet närmaste uppgifter och rekommenderade några lättskötta odlingsväxter, som jordbrukarna hade att ta vara på. Rektorn uppmanade bönderna till mera aktivitet: icke ett ständigt trampande i samma spår utan försöka med olikväxter och olika gödsling m. m. Först i liten omfattning men om försöken slå väl ut, varför icke då övergå till den utexperimenterade metoden.

Mötet, som var talrikt besökt, avslutades men diskussion, i vilken de närvarande livligt deltog.

För en utomstående förefaller, som om våra bönder gärna vilja jordbrukets förbättrande, men på något sätt verka osäkra.

Undras, om det ändå ej är fackutbildningen, som saknas? Våra bönder borde ligga i bättre och taga vara på varje tillfälle, som ges till höjandet av kunskapen i allt, som angår jordbruket.

Don Ossian.

Inrikes.

Riksdagen har antagit 1933/34 års budget och övergått till andra frågor. På dagordningen står f. n. bl. a. utarbetandet av en ny vallag. Man har tänkt sig valsystemet såsom i Finland, så att varje väljare hädanefter får välja enskilda kandidater och icke såsom hittills en hel lista.

En brännande fråga är mellananskolelagen (gymnasielagen). En hel del gymnasier indragas och resten ändras till s. k. progymnasier (mellanskolor) och gymnasier. Efter mellanskolan fortsätter gymnasiet som förbereder till universitetet. Genom den nya lagen blir det ett år längre fram till studenten än hittills.

Utlandet.

Judebojkott i Tyskland.

I Tyskland, där man farit synnerligen strängt fram mot kommunisterna, har även en judebojkott utbrutit.

Utanför de judiska affärerna uppsattes röda plakat med inskription "Jude" eller plakat i vilka allmänheten uppmanas att göra sina uppköp på annat håll. Utanför de judiska butikerna stodo stormavdelningsposter beväpnade med karbiner. Bojkotten hade till följd att inte en människa besökte de judiska affärerna, av vilka största delen så småningom slogo igen.

I utlandet protesteras mot denna bojkott.

Statskupp i Österrike.

Enligt den nationalsocialistiska tidningen "Kampfbruf" förbereder furst Starhemberg en uppseendeväckande statskupp i Österrike.

Han bar för avsikt att upplösa det socialistiska skyddsförbundet, rensa gendarmeriet från socialister och insätta sin hemvärnsorganisation som hjälppolis efter tyskt mönster. "Kampfbruf" skriver att mordbrand och oroligheter skola tagas som förevändning för en uppmarsch till Wien och besättandet av rådhuset därstädes.

Hemvärnsrepresentanterna skola, enligt den uppgjorda planen, överta ledningen i alla landsregeringar, och själv tänker Starhemberg utropa sig till riksförståndare.

Kyrkliga underrättelser.

Revals S:t Mikaelsskyrka Palmsöndagen d. 9 april högm. kl. 11 f. m. kyrkoh. Lund.

Palmsöndagen, den 9 april. Rosleps kapell kl. 10 f. m. högm., past. Danell.

Skärtorsdagen, den 13 april. Rosleps kapell kl. 5 e. m. Nattvardsgudstjänst, past. Danell.

Långfredagen, den 14 april. Nuckö kyrka kl. 10 f. m. svensk gudstjänst, past. Tannebaum. Rosleps kapell kl. 10 f. m. och 5 e. m. gudstjänst, past. Danell.

Påskdagen den 16 april. Rosleps kapell kl. 10 f. m. högm., past. Danell.

SVEDALA

Tegelmaskiner, Grävmaskiner, Stenkrossar, Vägbyggnadsmaskiner, Betongblandare, Torvmaskiner, Bränslekrossar för Torv, Koks och Kol, Pulveriseringsmaskiner, Vindsiktare, Transportapparater, Lastningselavatorer, Rullager, Rallvagnshjul, Kokillgods, rekommenderas.

AKTIEBOLAGET ABJÖRN ANDERSON

Post- och Tel.-adr.: Svedala, Gjuteriet.
Tel.: Namnanrop: Gjuteriet

Vid besök i Stockholm, bo på
HOTEL PATRICIA, Vasagatan 36,
intill Centralpostkont, Tel. Namnanr,
Modernt och billigt hotell.
Ett 90-tal rum fr. 4 kronor.

TAGE HÅKANSSONS
Konditori, Kafé och Wienerbageri Kloster,
gate 10 - Lund
Rekommenderas
Tel.: Konditoriet 403, Brödbutik. 360

Aktiebolaget
Nordiska Tapetfabriken
Arvika
Förstklassigt fabrikat Köp svenska tapeter.

Aktieb. Huskvarna Vapenfabrik

HUSKVARNA

rekommenderar sina välkända tillverkningar.

är namnet, som garanterar verklig kvalitet å plogar och plogdelar.

Affären med inhemska tyger

Heinrich Tofer S. Karja 15.
Tallinn.

säljer alla slags tyger i större och mindre parti.

N. O. Lundström & Co

Innehavare F. Alb. Pettersson
Estlands vice Konsul Importaffär

Luleå.

E. W. Just

Blekeri - Färgeri - Meriserisatio
Tel. 1 48 BORÅS Tel. 21 48

Hemmets Journal

innehåller
veckans bästa läsning

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris,
Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsak-
ligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes
mot porto.
FOUGSTEDTS PÅLSVARUFABRIK Malmö 4

Symaskinerna
Naumann,
Pfaff,
Vesta

Naumann Velocipederna

äro billiga och goda. — Skriftlig garanti

Kr. Saar & CO.,
Tallinn, Viru tn. 3.

SÄKER PENNINGPLACERING

Engelholms Sparbank

AKTIEBOLAGET

Gestriklands yllefabrik
JÄRBO

Sporttyger, melerade Filtar, Vadmal och
Kordero. Goda kvaliteter och billiga priser. (2429)

BORÅS VÄVERIAKTIEBOLAG, BORÅS

Alla slags bomullsvävnader

LUDWIG WIGART & Co. A./B.

ENGRÖSLAGER AV

Sybehör, Ylle-, Tricot- & Korta varor

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,

Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Civiling. John Wanselin, stadskemi

BO-FAJANS

för Eder jakt- eller fiskestuga finnes i varje
väl sorterad Glas-, Porslins- och Bosättningsaffär
BOBERGS FAJANSFABRIK GÄVLE

BIL

-OLJOR
-TOPPAR
-BÄRGNINGAR
-GARAGERINGAR
-DÄCK och SLANGAR
-REPARATIONER

A.-B. Siefert & Fornander, Kalmar
Tel. 7, 215, 1515. Södra Vägen 30,

VID BESÖK I VÄXJÖ REKOMMENDERAR

Järnvägsrestauranter

VÄXJÖ sitt erkänt goda kök. Fullständig
spritservering. Förstklassig musik. På som-
maren enda platsen i staden för härlig
parkservering. God plats för bilar.

KUNGÄLVS ÅNGBAGERI, Kungälv
(E. Bergström) Tel. 123 och 165

REKOMMENDERAS

Stort, Gott och Billigt Bröd.

HÄLSINGBORG'S NYA SPARBANK
HÄLSINGBORG

Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel.

Aktiebolaget J. E. Arndt

Hudskvall Ångbåts Expedition, Befraktnings
Skeppsmäkleri och Speditionsaffär. Lager av
kol och Byggnadsmaterialer. Rikstelef. 245, 287
325. Telegrafadr.: Arndtbolaget.

Arvika Redskapsfabrik - ARVIKA
REKOMMENDERAR

sina förstklassiga, välkända tillverkningar.
Åberopa denna tidskrift.

KUMLA SKOFABRIK

Riks. 54 KUMLA Riks. 54
Rekommenderar sin tillverkning av Grövre o.
Finare SKODON.

FENIX Föreningsgatan 7.

DRUVAN Engelbrektsgatan 5

Intima och hemtrevliga rest.-lokaler
Omtyckta klubbrum. Direktion:
A.-B. MÄLMÖ-RESTAURANGER.

N. J. Johanssons Eftr. A.-B., Syfabrik
APLARED

Specialité: Tillverkning av
OVERALLS och ARBETSKLÄDER
Telefon: Aplared 1 och 2

A. I. KJELLGRENS EFTR.

Skövde (I. GOOD) Telefon 1-31

KÖTT- OCH CHARKUTERIAFFÄR
REKOMMENDERAS

Året Runt bra mat på

Systembolagets Restaurang

LAXEN, HALMSTAD

Aktieb. LUDVIG SVENSSON

KINNA

rekommenderar sina välkända till-
verkningar.

A.-B. Lidköpings Vikingsågar
LIDKÖPING

VIRKING

Representant för Estland

Johan Gronsjö. Vana Viru 9. Reval.

Byggnadfirman ANDERS DIÖS

Tunagatan 4, Upsala

Telefoner: Kontoret 3892, 3893; Förrådet 2890;
Byggnadsp. Paleontologiska Inst. 3894; Bostadst.
Väderkvarnen 1899.

E. Pettersons

Möbleringsaffär

gtabl. 1876 GÄVLE Tel. 324 o. 1206 MÖBLER
och MATTOR.

Besök

STENBERGS KONDITORI

Tel. 13 SKELLEFTEÅ Tel. 258
Gott kaffe — Goda bakelser
Beställningar mottagas

HILDA MUHR & SON ÖREBRO

Charkuteriaffär

Fabrik och kontor, tel. 1179

Affär Nygatan 46, tel. 625

Stortorget 6, tel. 2625.

BORLIND, BORSÉN & Co

Telegr. adr.: "Borlinds"

GÖTRBORG,

SANKT PETRI LOGEN

Härnösands största och modernaste restauran-
tant Tel. 39 o. 523 MUSIK DAGLIGEN
Sommartid servering även å trädgårdsterrassen.
Gott bord. Moderata priser - Centralt läge.

Köp. PRIMUS TVÄTTPULVER

från Gävle Såpfabrik.

OTTO JANSSONS SKOFABRIK

Jakobsdal JÖNKÖPING Telefon 23

Randsydda skodon, Mans- och Goss-
skodon. Slitstarka. Goda passformer.
Efterfråga J—sons skodon. Bör finnas i alla:
väl sorterade affärer.

Rekommenderar sina förstkl. tillverkningar av-
PROMENADSKODON, SPORT-, JAKT- och MO-
TORÅNGOR.

Prima PORTLAND CEMENT

från

A/B Gullhögens Bruk, Skövde.

VAVSKEDAR AV STÅL

garantisstämplade, vävskyttlar, vävspännare
och övriga vävredskap köpas förmånligast
antingen hos våra återförsäljare, hemsäljare
och garnaffärer eller direkt från oss. All till-
verkn. m. vårt firmanamn garanteras. Begär
vår illustr. prislista som sändes gratis.

Gunnar Anderssons vävskedsverkstad
Telefon 1 Oxberg Telefon 1

Två Kvalitetsmärken

Gammal

Norrlands Akvavit

och

Renat Bordsbrännvin

46°/o

Begär alltid dessa brännvinsorter på
restauranter och systembolag.

"Besök
Borås"